

Innvielsesdøden i det gamle Egypt

av Erik Ansvang

www.visdomsnettet.dk

Utforskning av det gamle Egypts mysterier kan foregå ved hjelp av to metoder: Den *fysiske* som er anerkjent av naturvitenskapen, og den *metafysiske* som anerkjennes av åndsvitenskapen. Begge disse vitenskaper er basert på iakttakelse; men mens naturvitenskapen kun aksepterer iakttakelse ved hjelp av de fem fysiske sanser, så aksepterer åndsvitenskapen forskning ved hjelp av oversanselige erkjennelsesmetoder. Forskningsresultatene er derfor ofte forskjellige.

Det er verdt å reflektere over at *fravær av bevis ikke er bevis på et fravær*. Naturvitenskapens teorier baseres på funn, og det er for eksempel alderen på det eldste funnet fra en sivilisasjon i fortiden som bestemmer alderen på denne sivilisasjonen. Hvis man senere støter på eldre funn, flyttes sivilisasjonens alder bakover i tid. Det er derfor innlysende at funnene ikke behøver være identiske med sivilisasjonens egentlige alder, og kan derfor aldri betraktes som et endegyldig bevis. De representerer utelukkende en teori. Hvis man aksepterer dette, vil det være mulig å tilføye og utbygge med andre teorier som ikke nødvendigvis er basert på fysiske beviser, men på fornuftig underbyggede indisier basert på for eksempel *clairvoyance*, altså erfaringer som klarsynte eller synske personer har. Denne artikkelen tar utgangspunkt i studier som er foretatt av flere av åndsvitenskapens største forskere, og det finnes en tankevekkende overensstemmelse i deres iakttakelser og konklusjoner.¹

¹ Det er flere åndsvitenskapelige forskere på høyt nivå som har formidlet kunnskap om innvielser i Det gamle Egypt, blant annet: **Helena P. Blavatsky**, 1831 – 1891. Hun stiftet Teosofisk selskap som ble en forløper for mye av det som i dag kalles New Age. **Charles Leadbeater**, 1847 – 1934. Leadbeater ble en ledende person i Teosofisk selskap etter Blavatskys død. **Rudolf Steiner**, 1861 – 1925. Gjennom sin åndsvitenskapelige forskning la Steiner grunnlaget for biodynamisk jordbruk, antroposofisk medisin og nye ideer på områder som arkitektur og pedagogikk (Steinerskoler). Steiner forsket også på innvielser i Det gamle Egypt. **Edgar Cayce**, 1877 – 1945. Han ble også kjent som "den sovende profet", fordi han gikk inn i en dyp trance når han skulle hente ut kunnskap fra den indre verden.

Mysterienes dramaer

Når vi taler om innvielser i det gamle Egypt, så dreier det seg om *mysterier*. Ordet mysterium kommer fra gresk og ble opprinnelig brukt om de ofte dramatiske fremstillinger av verdens skapelse, kosmiske prosesser og energier, åndens og sjelens vesen og utvikling, osv. *Hierofantene*, det vil si yppersteprestene, fremførte mysteriene i form av dramaer i templene, for at neofyttene skulle kunne tolke det esoteriske innholdet i læren.² Alt hva som skjedde under mysteriene ble holdt strengt hemmelig. Senere gikk ordet mysterium over til å bety de hemmelige skoler og den esoteriske lære i sin alminnelighet.

Hard skolering

I tidenes morgen hadde de forskjellige egyptiske templer hver sin mysterieskole. Det var meget vanskelig å få adgang til disse skolene. Før de ble tatt opp måtte neofyttene gjennom harde prøver, og mange klarte dem ikke. Etter de forberedende prøver som gikk under navnet "*de tolv pinsler*", skulle neofyttene vise at de hadde oppnådd en høy grad av kontroll over sitt begjær- og følelsesliv. Når de hadde overvunnet alle "pinsler", ble de ført til "*åndenes hus*", for å bli dømt (eller bedømt) av "åndene", i skikkelse av prester.

Livet, døden og gjenoppstandelsen

Livet, døden og gjenoppstandelsen var hovedtema i de egyptiske mysterier og innvielser. Mysterienes dramaer ble fremført i alle egyptiske templer, men de høyeste, eller dypeste og mest krevende innvielser, gjennomgikk neofyttene i pyramidene. De egyptiske pyramidene reiser seg over ørkenen og forteller med sitt tause språk den dag i dag om de mektige høyder som egypternes kunnskaper nådde. Pyramidene gjemmer minner om tusener av innvielser foretatt i Sfinksen og i pyramidenes hemmelige kamre.

Heliopolis, som var oldtidens greske navn på dagens Giza, var det viktigste av alle sentre i Egypt. Hele området rundt Sfinksen og pyramidene ble i flere tusen år anvendt til innvielses-seremonier og kanaliseringer, eller kommunikasjon med gudene. Området var et gigantisk treningssenter for neofytter som ønsket åndelig utvikling og innvielse.

Det begynte foran Sfinksen

Etter de innledende prøver ble neofytten ført inn til en liten tempelgård mellom Sfinksens poter. Ved alteret begynte det egentlige innvielsesritual. Den store stenen foran brystet på Sfinksen sperret inngangen til et underjordisk tempel og et gangsystem som forbinder Sfinksen med de tre pyramidene. Stenen skulle først fjernes på befaling av neofytten, som hjulpet av prestene måtte sette den i bevegelse. For å få adgang skulle neofytten intonere det rette mantra på den rette måte og med den rette kraft. I samme øyeblikk som neofytten trådte inn i Sfinksens indre, gled stenen på plass og stengte tilbakeveien. Vandringen inn i mysteriene var begynt. Det er interessant å registrere at åndsvitenskapelige forskere fra langt tilbake i fortiden har fortalt om Gizaplatåets underjordiske ganger, men det er først i de siste årene at den etablerte vitenskapen har kunnet påvise at slike ganger og kamre faktisk eksisterer.

² *Neofytt* er et gresk ord som betyr nyplantet, og det er betegnelsen på nye kandidater som søker innvielse i en orden eller mysteriekult. Ordet esoterisk stammer fra det greske *esoterikos*, som betyr en hemmelig viten forbeholdt en krets av utvalgte mennesker, det vil si *de innviede*.

Åndelig vandring gjennom mysteriene

Det finnes ingen informasjon om ritualene og prøvene i tempelet under Sfinksen. Vi hører bare om at neofytten ble ført inn i et underjordisk gangsystem. Gangene symboliserte den lydløse fase som kjennetegner universets tidligste periode, før selve fødselen. Det skulle gi en erkjennelse av den absolutte stillheten som hersket før universets fødsel, og den relativt lydløse perioden i livmoren før en ny fødsel inn i den fysiske verden. Neofytten befant seg nå i en tilstand av mørke og stillhet, før sin egen fødsel som innviet.

Sfinksen rommer i sin natur de fire elementer, eller materiens fire grunnleggende krefter: ild, luft, vann og jord. Den representerer derfor de krefter som sjelen trekkes mot når den vil arbeide på sin utvikling. Denne tiltrekning møter neofytten allerede her på terskelen til det åndelige, og derfor kalte man Sfinksen for "*Terskelens vokter*". I innvielsene stilles neofytten overfor kreftene i seg selv, og mottar i Sfinksens indre de første inntrykk av kampen med sin lavere personlighet. I mørket måtte neofytten intuitivt finne frem til den rette av de tre store pyramider hvor resten av innvielsen skulle finne sted.

Kaoskammeret – grotten under jorden

La oss nå følge neofytten inn i den store pyramiden, hvor de høyeste innvielser foregikk. Vi starter i "*kaoskammeret*" dypt nede i jorden. For å komme ned i dette kammeret måtte neofytten skli nedover en 105 meter lang og sterkt skrånende gang som kun måler 1,2 meter i bredden og 90 cm i høyden. Ved inngangen til det underjordiske kammer måtte neofytten ned på alle fire og krype inn i et tilsynelatende uferdig rom. Det er grovt tilhugget, og i midten er det en smal sjakt som går dypt inn i grunnfjellet. Kammeret symboliserer *involusjonen*, det vil si sjelens "fall" ned i den materielle verden, og sjakten representerer risikoen for at mennesket skal styrte dypt ned i materialismens fengsel. Kaoskammeret ble anvendt til innvielser hvor neofytten fikk innsikt i bevissthetstilstandene i de tre riker *under* menneskeriket, det vil si dyreriket, planteriket og mineralriket. Derfor ankom neofytten til innvielsen krypende på alle fire som et dyr. Kammeret er "uferdig" eller grovt tilhugget, fordi det representerte bevissheten hos dyremennesket – det uferdige menneske. Vår grove, instinktive natur skal gradvis tilhugges, formes og slipes gjennom *individualiseringen*, det vil si overgangen fra dyreriket til menneskeriket, og videre frem til den dagen da det ferdig utviklede menneske står klar til å passere inn i *det femte naturrike*, eller det overmenneskelige rike³. Dette er *innvielsesveien*. Tilslipningen og formingen av hvert menneske skjer gjennom erfaringer i utallige inkarnasjoner, helt til menneskelivet mestres fullt og helt, og man kan ta skrittet over i det femte rike.

³ Menneskets pilegrimsvei kan beskrives slik: En "bevissthetsgnist" strømmer ut fra det guddommelige og ned i materien. Denne utstrømningen kalles *involusjon*. Deretter skjer en *evolusjon* "gjennom de fagre riker på jorden": 1) mineral-, 2) plante-, 3) dyre-, og til slutt, 4) menneskeriket. Så går man som ferdig utviklet menneske over til det femte, eller åndelige rike. Man behøver da ikke inkarnere flere ganger i den fysiske verden. "*Den som seirer, ham vil jeg gjøre til en støtte i min Guds tempel, og han skal aldri mer gå ut derfra*" (Apok. 3.12). Disse "*støtter i Guds tempel*" eller fullkomne mennesker kalles i den buddhistiske tradisjon for Bodhisattvaer. I Vesten kalles de gjerne Mestere.

Dronningkammeret

Det var ikke egyptologene som fant på å kalle pyramidens midterste kammer for dronningkammeret. Det fikk sitt navn fra arabiske besøkende som syntes at kammeret lignet deres egne kvinnegraver, som har et gavlformet loft likt det man ser i dronningkammeret. De gamle egypteres betegnelse var *"den annen fødsels kammer"*. For å komme inn i dette kammeret måtte neofytten passere gjennom en lang og lav gang, gående sterkt foroverbøyd. Den ytre kroppsholdningen uttrykker den nødvendige indre holdning: man får ikke adgang til innvielseskammeret med kneisende hode og ryggstøyle rak i stolthet. Her inne gjennomgikk neofytten innvielsene i de mindre mysterier, eller *"Isis-mysteriene"*. Det innebar en ut-av-kroppen opplevelse og en reise inn på *astralplanet*,⁴ eller følelsenes bevissthetsplan.

Kongekammeret

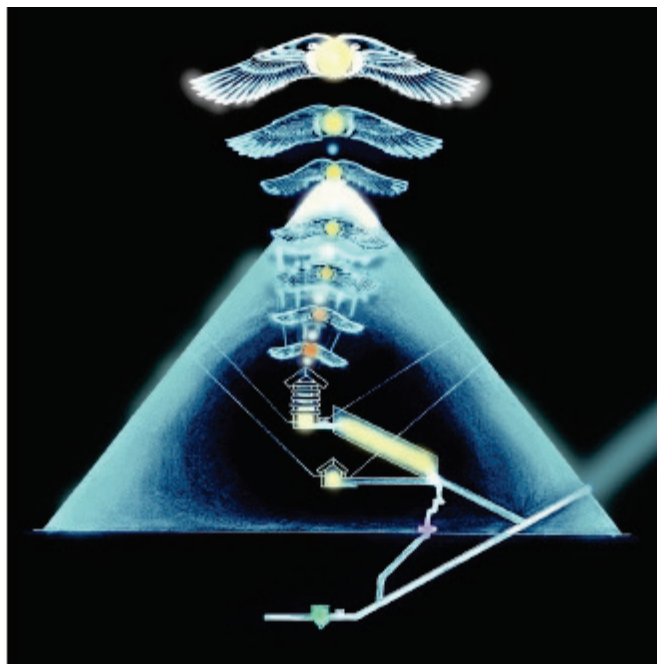
For å få adgang til det såkalte kongekammeret, måtte neofytten passere gjennom pyramidens smale, oppadstigende gang og et 50 meter langt galleri, for på den måten trinn for trinn bli forberedt på det siste stadium i de hellige mysterier. Egypterne kalte selv dette kammeret for *"det tredobbelte slørs kammer"*. Neofytten oppdaget at inngangen til kammeret er lav, og at et menneske må bøye hodet for å komme inn i kammeret. Den sammenbøyde stillingen er uttrykk for den ydmyke holdningen som kreves for å komme inn og motta innvielsen, for som et gammelt ordtak sier: *man må bøye hodet for å motta kronen*. Neofytten representerer her ved ankomsten til innvielseskammeret det alminnelige menneske. Den oppreiste stilling symboliserer det guddommeliggjorte menneske.

I kongekammeret gjennomgikk neofyttene innvielsene i de større mysterier, som ga adgang til *mentalplanets* eller tankesinnets bevissthetstilstander gjennom *"Serapismysteriene"*. Her gjennomførte man også innvielser som åpnet for adgang til *sjelsplanets* opphøyde bevissthetstilstand gjennom *"Osirismysteriene"*.

Ut av kroppen

Hvordan skjedde det? I innvielseskammeret ble neofytten lagt på gulvet, bundet til et trekors eller anbrakt i en sarkofag av granitt. Hierofanten overvåket neofytten og ledet den frigjorte sjel *"fra illusjonenes verden og inn i gudenes verden"*. Det er lett å forstå hvorfor egyptologene er av den oppfatning at pyramidene ble brukt som graver, for de gamle egyptere omtalte selv kongekammeret som en grav – men de betraktet det samtidig som en livmor. I utallige inskripsjoner kalles sarkofagen for *"livets beholder"* – og altså ikke dødens. Naturligvis. Under innvielsen var pyramidene en slags "grav", fordi neofytten "døde" i overført betydning, idet bevisstheten forlot det fysiske legeme og beveget seg inn på de indre bevissthetsplan, nøyaktig som i døden. Men innvielsesdøden ble fulgt av en fødsel – eller en gjenfødsel. En nyinnviet var født. Etter innvielsen var neofytten ikke den samme som før innvielsen. Det var et høyere utviklet menneske som vendte tilbake til den fysiske kroppen. Neofytten var derfor mer levende etter innvielsen enn før.

⁴ Ovenfor (eller innenfor) den fysiske verden som vi oppfatter med våre fem fysiske sanser, finnes det flere andre verdener eller bevissthetsplan. Like "over" den fysiske verden finnes det man kaller *astralplanet*, deretter *mentalplanet* (eller *Den arketyperiske verden*, etter Platons terminologi), og så *sjelsplanet* eller *det kausale plan*. Gjennom å utvikle de "åndelige sanseorganer" blir menneskene i stand til å motta inntrykk fra de indre verdener. Disse åndelige sanseorganer blir i hinduismen kalt *chakraer*.

Tverrsnitt av den største pyramiden på Gizaplatået. Nederst ser vi Kaoskammeret – grotten under jorden. Derfra går det en gang opp til Dronningkammeret, eller Den annen fødsels kammer. Her ble neofyttene "født" inn på astralplanet, det vil si at de gjennom en ut-av-kroppen opplevelse fikk adgang til denne indre verden. Høyere opp i pyramiden ser vi Kongekammeret eller Det tredobbelte slørs kammer, som ga innpass til mental- og sjelsplanet.

Korsfestelsen

Åndsvitenskapelige kilder forteller at Jesus var en innviet i "Den egyptiske losje", og av den grunn ble mye av den egyptiske symbolikken innført i den kristne lære av Jesu etterkommere. Visse deler av de egyptiske innvielsesritualer ble senere på en uheldig måte blandet sammen med den kristne lære, som fullstendig materialiserte og fordreide den opprinnelige betydningen. En av de alvorligste misforståelser knytter seg til korsfestelsen.

I Josvas bok, som opprinnelig ble skrevet på hebraisk, står det: "Og kongen i Ai lot han henge opp på et tre, og der ble han hengende til om aftenen" (Josva, Kap. 8.29). I Septuaginta-utgaven⁵ av Det gamle testamente står det imidlertid at han lot ham henge opp på *et dobbelt ord* eller *et kors*. Uttrykket "det dobbelte ord" står for det egyptiske ankh-korset, eller "livets kors", fordi ankhen består av to bokstaver eller ord: Nederst har vi bokstaven "Tau" (T-formen), som er et symbol på materien som mennesket er "korsfestet" i. Dette er menneskets *midlertidige hjem*. Øverste del av ankh-korset består av bokstaven "Ru" (eggformen), som symboliserer sjelen eller det evige liv. Dette er menneskets egentlige hjem.

⁵ Septuagint: ordet er avledet fra det latinske ordet for sytti. Septuagint er den første greske oversettelsen av Det gamle testamente, som opprinnelig ble skrevet på hebraisk og arameisk. I ca år 280 f.Kr. dro 72 jødiske skriftlærde ned til Aleksandria i Egypt, på invitasjon fra kong Ptolemaios. Hver av disse 72 lærde brukte i følge tradisjonen 72 dager på sin oversettelse av de fem Mosebøkene, og alle 72 versjonene var identiske. Herav kommer navnet Septuagint. Fortidens lærde visste at de enkle og ofte blodige historiene i Det gamle testamente er dypt symbolske og har flere lag med hemmelig innhold. Det var derfor viktig å få en korrekt oversettelse til gresk.

En annen misforståelse når det gjelder dette uttrykket finner vi i 4. Mosebok, hvor det står: *"heng dem opp foran Herren mot solen!"* (4.Mos.25.4). Det egentlige eller esoteriske innholdet ble ikke forstått, noe som har ført til ukorrekt oversettelse: Egentlig står det *"Å korsfeste foran Solen"*, og dette er et uttrykk som ble anvendt om innvielsen både i det gamle Egypt og i India. Neofytten, som endelig hadde bestått alle prøvene, ble *bundet* – og ikke *naglet* – til et kors og brakt i en dyp søvn eller transe, som den dag i dag kalles *"Siloams søvn"* blant de innviede i Lille-Asia og Syria, ja også i øvre Egypt.

Livets tre – ikke dødens

Den innviede ble født på ny etter sin korsfestelse på *livets tre*. Dette "tre" ble senere til *dødens tre*, dels på grunn av romernes anvendelse av korset som tortur- og henrettelsesredskap, og dels på grunn av de tidlige kristnes uvitenhet. Instruksjonene for innvielsen i det gamle Egypt viser tydelig den opprinnelige betydningen av korset og korsfestelsen. C.W. Leadbeater beskriver prosessen i sin bok *"Den kristne trosbekjennelse"* på denne måte:

"Neofytten skal bindes på trekorset, han skal dø, han skal begraves og han skal stige ned i underverdenen. Etter den tredje dag skal han bringes tilbake fra de døde og løftes opp til himmelen for å bli Hans høyre hånd, fra hvem han kom, i det han nå har lært å lede levende og døde".

Neofytten skulle altså ikke *sitte* ved sin Fader den allmektiges høyre hånd som det heter i den kristne trosbekjennelse, men *være* hans høyre hånd – et redskap for Gud. Og han skulle ikke komme og *dømme* levende og døde, men *(vei)lede* dem. Det er de egyptiske innvielsestekster og innvielsesritualer som har gitt den kristne kirke inspirasjon til trosbekjennelsen, men av maktpolitiske grunner ble den opprinnelige teksten fordreid. Menneskets utvikling og frelse avhang nå av det kristne presteskapet – og ikke av mennesket selv.

Nedstigningen i "Amenti"

Neofytten var i denne tilstanden i tre dager og tre netter, og i følge de egyptiske pyramidetekster talte hans sjel med gudene. Mens kroppen gjennomgikk denne midlertidige død, skulle neofyttens sjel gjennomleve mange storslåtte erfaringer i de indre verdener. Sjelen steg inn i *"Amenti"*, som forskerne foretrekker å oversette med *"underverdenen"* og sammenligne med grekernes *"Hades"*. Amenti var imidlertid en generell betegnelse på de indre, usynlige verdener. Det er ikke gitt mange opplysninger om opplevelsene på de indre plan, men vi hører allikevel om at neofytten skulle utføre barmhjertighets-handlinger overfor usynlige vesener eller menneskesjeler. Mens dette foregikk, ble det fysiske legeme hele tiden liggende i innvielseskammeret i pyramidene eller i tempelkrypten.

Oppstandelsen

Innvielsens opplevelser og erfaringer endte med at neofyttens kropp ble tatt opp av sarkofagen eller løftet opp fra korset, for å bli båret ut til den østlige siden av pyramidene eller tempelet. Natten før det tredje daggry ble neofyttens kropp båret bort til inngangen til et galleri, hvor strålene fra den oppadstigende sol vekket ham/henne i samme øyeblikk som de skinte på ansiktet, eller kronesenteret på toppen av hodet. Idet neofytten våknet ble innvielsen velsignet av to yppersteprester, som døpte ham/henne med *"livets vann"*.